

GÖREV RAPORU

1. GENEL

- a) Birleşmiş Milletler Çölleşme İle Mücadele Sözleşmesi (BMÇMS) Altıncı Taraflar Konferansı (UNCCD COP6), Küba'nın Havana şehrinde 25 Ağustos-5 Eylül 2003 tarihleri arasında yapılmıştır.
- b) BMÇMS, 1992 yılında Brezilya-Rio' da yapılan Çevre ve Kalkınma Konferansında karar verilen, birbiriyle yakın ilişkili üç önemli sözleşmeden biridir. Diğerleri İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Biyolojik Çeşitliliğin Korunması sözleşmeleridir.
- c) 1994 yılında hazırlanan ve imzaya açılan BMÇMS, Türkiye adına aynı tarihte zamanın Çevre Bakanı tarafından imzalanmış, 1998 yılında TBMM tarafından onaylanmıştır.
- d) Sözleşmenin en üst düzey karar organı "Taraflar Konferansı" dır. Bu sene "Altıncı Taraflar Konferansı" yapılmıştır. Türkiye, BMÇMS Altıncı Taraflar Konferansına ve Çevre ve Orman Bakanı Sayın Osman PEPE' nin başkanlığında 6 kişilik bir ekiple katılmıştır. Ekipteki diğer üyeler şunlardır.

1. T.C Havana Büyükelçisi Sayın Vefahan OCAK
2. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü Planlama Dairesi Başkanı İsmail BELEN
3. Çevre ve Orman Bakanlığı Dış İlişkiler ve AB Dairesi Başkanlığından Şube Müdürü Cengiz BAYKARA
4. Havana Büyükelçiliği Üçüncü Katibi Özlem TOPSES
5. Havana Büyükelçiliği Üçüncü Katibi Berkan PAZARCI

Çevre ve Orman Bakanı Osman PEPE ile Büyükelçi Vefahan OCAK, 1-2 Eylül tarihleri arasında yapılan "Üst Düzey Toplantılara" iştirak etmişlerdir. Daire Başkanı İsmail BELEN **25 Ağustos-2 Eylül** tarihleri arasında gerekli gördüğü bölümlere katılmıştır. Diğer ekip üyeleri uygun görülen toplantılara kısa süreler halinde katılımda bulunmuşlardır.

2- KONFERANSIN İŞLEYİŞİ

- a) Konferans 25 Ağustos 2003 tarihinde, Küba Devlet Başkanı Fidel Castro Ruz'un da hazır bulunduğu açılış töreni ile başlamıştır. İşleyiş şekli dört bölüm şeklinde arz edilebilir. Bunlar;
 - COP : Taraflar Konferansı (Genel Kurul)
 - COW : Genel İşler Komitesi
 - CRIC : Sözleşmenin İşleyişinin Gözden Geçirilmesi Komitesi
 - CST : Bilim ve Teknoloji Komitesi
- b) COP6 Başkanı olarak Küba Bilim, Teknoloji ve Çevre Bakanı seçilmiş diğer komiteler de başkan ve üyelerini seçmiş ve çalışmalara başlamıştır.
- c) Bu komitelerin dışında ülke gruplarının (Avrupa Birliği, Afrika Ülkeleri, Batı Avrupa Ülkeleri vb.) katıldığı toplantılar ve çeşitli workshopler yapılmıştır. Bunlardan uygun olanlara katılım sağlanmıştır.

3- TARŞILAN KONULAR

- a) Sözleşme temel olarak ülkelerin, “Çölleşme İle Mücadele Ulusal Eylem Programını” hazırlamalarını ve yürürlüğe koymalarını zorlamaktadır. Ayrıca her yıl sözleşme sekreteriyasına cüzi miktarlarda (2003 yılı aidatımız 32.000 USA) aidat ödenmesi gerekmektedir. Bunun dışında ülkeleri zorlayıcı ve bağlayıcı her hangi bir konu bulunmamaktadır.
- b) Türkiye Çölleşme İle Mücadele Ulusal Eylem Programlarının hazırlıkları devam etmekte olup çalışmaların 2004 yılında tamamlanması beklenmektedir. Genel olarak kurak ve yarı kurak iklim bölgesinde bulunan ve topraklarının yaklaşık %90 ‘ında erozyon problemi olan ülkemiz, sözleşmenin ruhunu ve amaçlarını anlamakta, problemin farkında olmakta ve gerekli tedbirleri almayı taahhüt etmektedir.
- c) Sözleşme gereğince bazı ülkelere öncelik verilmekte ve faaliyetleri desteklenmektedir. Sözleşmenin en önemli mali kaynağı IFAD bünyesinde oluşturulan “Global Mekanizma”dır. Ayrıca GEF, 2003 yılından itibaren Çölleşme İle Mücadele Sözleşmesine ait projelere destek olma kararı almıştır. Ülkeler bunu memnuniyetle karşılamışlar ve **COP6 bunu onaylamıştır**.
- d) Konferans boyunca, daha önceden sözleşme sekreteriyası tarafından hazırlanan dokümanlar elden geçirilmiş, uygun görülen değişiklik önerileri çerçevesinde metinler değiştirilmiştir. İlgili tüm dokümanlar sözleşme sekreteriyasına ait web sitesinde (www.unccd.org) bulunmaktadır.

4- ÜST DÜZEY TOPLANTI

- a) 1-2 Eylül 2003 Eylül tarihleri arasında, Devlet yada Hükümet Başkanlarının, Bakanların ve Birleşmiş Milletler Örgütleri Başkanlarının katıldığı “Üst Düzey Toplantılar” yapılmıştır.
- b) Konferansa, 173 değişik ülkeden;
 - 13 Devlet yada Hükümet Başkanı,
 - 110 Bakan,
 - 100 Parlamenter katılmıştır.
 - 150 NGO ve 40 Uluslar arası Organizasyon (BM’nin ilgili örgütlerinin tüm başkanları) ayrıca temsil edilmiştir.
 - Toplam katılımcı sayısının 2000’ den fazla olduğu bildirilmiştir.
- c) Türkiye “Üst Düzey Toplantılarda” Çevre ve Orman Bakanı tarafından temsil edilmiş, ayrıca çeşitli ülkelerle ilgili görüşmeler yapılmıştır.

5- NETİCE

- a) Çölleşme diğer bir ifade ile “arazi bozulması” Türkiye için hayati öneme sahiptir. Bu konuda uluslararası toplumun ulaştığı en önemli netice olan Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi çerçevesinde, uluslararası işbirliğine etkin şekilde katılıma devam edilmelidir.
- b) Sözleşmenin en önemli çıktısı ve uygulama aracı olan “**Çölleşmeyle Mücadele Ulusal Eylem Programı**” nın, 2004 yılı içinde tamamlanacağı, 2005 yılında ilgili Bakanlıkların ve Sözleşme Genel Sekreterinin de hazır bulunacağı bir törenle imzalanacağı ve 2006 yılından itibaren başlayacak olan “**Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında**” yer alacağı ülkemizde taahhüt edilmiştir.
- c) Global Mekanizma’ ya ek olarak, GEF’ in de Sözleşmenin mali yapısına destek olması ülkemiz adına memnuniyetle karşılanmıştır.
- d) COP 7, 2005 yılında yapılacak olup yeri henüz netleşmemiştir.
- e) Sözleşme İşleyişinin Gözden Geçirilmesi Komitesi (CRIC), Beşinci Toplantısını **2006 yılında** yapacaktır. Bu tarihe kadar ülkemizin üçüncü ulusal raporunu hazırlayıp sunması gerekmektedir. Ayrıca bu toplantıda ülkemizden **geniş bir sunum yapılması istenmiş ve uygun görülmüştür.**

Arz ederim.

05.09.2003
İsmail BELEN
Çevre ve Orman Bakanlığı
Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü
Planlama Dairesi Başkanı
UNCCD Türkiye Odak Noktası (Daha Sonra Mevlüt DÜZGÜN Görevlendirilmiştir)